בס"ד

נחלי נצח

יו"ל ע"י מוסדות כרסלב | בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גליון מס' 691
פרשת וארא תשפ"א

הדלקת נרות

	כניסת שבת	צאת השבת	רש"ת
ירושלים	16:22	17:57	18:15
תל-אביב	16:38	17:58	18:12
חיפה	16:29	17:56	18:12
באר שבע	16:41	17:40	18:16

חנוך לנער

מאת: הרב משה שמואל אורלנצ'יק • ר"מ במכינה לישיבה "אמונת ציון"

הזמנים הקריטיים

חרי כל הכללים והשיטות והעניינים, סוד ההצלחה בגידול ילדנו הוא האקלים הנוח שיועיל להם לגדול מתוך בריאות הגוף והנפש. מה יועילו משמעת או חינוך, הערות והארות, ביקורת בונה ולהיפך - כשהמקום החשוב ביותר לילד, מקום אשר אמור להוות לו מקלט מתלאות היום, איננו קיים או אף מהווה מטרד? דבר זה משול לדג מחוץ למים, אשר כל תפנוקי עולם לא יושיעוהו. בשורות הבאות נרחיב בנושא חשוב זה לעובדא ולמעשה.

כשמדברים על גידול ילדים באקלים נוח מיד עומדת לנגד עיננו התשובה הקלאסית: חום ואהבה, רוגע ושלווה, ולקינוח - ממתקים... כל זה נכון, אך במציאות היומיומית כולנו עמוסי טרדות, הן מהפן הבטחוני-פוליטי, הן בתחום הרפואי [והקורונאי], שלא לדבר על המצב הכלכלי, דברים שגוררים בהרבה בתים ויכוחים או גערות, ההיפך ממה שדרוש לילד, בית חם וחזק. אי לכך, נמקד בשורות הבאות את הזמנים אשר בהם עלינו להתעלות מעל כל העניינים ולתת את כל היחס לילדנו היקרים.

יציאה ללימודים:

שעת הבוקר הינה שעה לחוצה ביותר. תחילה ההשכמה, לאחר מכן הלבשת הילדים תוך כדי ויכוח על סוג הבגד [ו"מי ראה את הנעליים שלי?"], לאחר מכן הכנת האוכל אשר גם הוא לפעמים גורר ויכוחים, וכך הילד נשלח אחר כבוד לתלמוד תורה היישר ליום פעילות עמוס ביותר, תפילה, תורה, ועוד ועוד, וכל זה כשהוא כבר הגיע לאחר "קרבות" הבוקר. במצב כזה כיצד יכול הילד להצליח?

הדבר הרצוי ביותר הוא לעשות אתנחתא קלה של חמש דקות לפני היציאה לתלמוד תורה. בזמן הזה עלינו להיות נינוחים, אין ויכוחים, אין דיונים קולניים, מנשנשים משהו (אגב: אסור לשלוח ילד לת"ת מבלי שעשה טעימה קלה בבית!), חיבוק, נשיקה, טפיחה על השכם, ולשלוח את הילד ברגיעה להסעה\ת"ת. ילד כזה מתחיל את יומו ברגל ימין, רגוע ונינוח, ובדרך כלל מצליח במהלך היום כולו.

לעומתו, ילד שיוצא מבית שהלחץ והצעקות נמשכות עד היציאה, מתחיל את היום ברגל שמאל, עצבני ומתוח, מתנגש עם מחנכיו וחבריו על כל צעד ושעל, וזה יכול להימשך במהלך היום כולו...

הורה יקר: זכור! חמש דקות ביום יכולים לקבוע את היום כולו, לטוב או להיפך ח"ו.

חזרה מהמוסד הלימודי:

כשהילדים חוזרים מלימודם אנחנו צריכים לעזוב את הכל, פשוטו כמשמעו, ולתת לילד את כל הפניות והיחס. יחס אינו אומר תחקיר מעמיק "איך התנהגת בבית הספר", ואפילו לא להתעניין "האם אכלת את הלחם ששלחתי". זה לא הזמן לתחקירים, אלא לחיוך גדול, חיבוק חם, ומילים חמות כמו "התגעגעתי אליך" וכדומה, ובנוסף התעניינות לא מחייבת, כלומר שאלה ותשובה כאחת: היה טוב היום? מבלי לחכות לתשובה. עלינו לזכור שהילד חוזר מיום פעילות ארוך ומתיש, הן גופנית ובעיקר נפשית, ומחכה ליחס והבנה מהאנשים הקרובים ביותר אליו, ולכן קבלת פנים ראויה היא החיזוק הגדול ביותר שאנחנו יכולים לתת לבננו, בין אם מדובר בילד שמספיק לו מעט יחס ובין אם זקוק למעט יותר. ההרגשה שאנחנו מעריכים אותו גם ללא חקירת שתי וערב על התנהגותו תורמת לחיזוקו הנפשי של הילד.

לפעמים אנו רואים שהילד עצבני וללא מצב רוח, עלינו לבדוק את עצמנו האם נתנו לו את הדקה או השתים שהוא כל כך צריך להם. נשווה בדעתנו כיצד מרגיש ילד שחזר מהלימוד שמגיע סוף סוף הביתה, ובמקום שלום חם הוא רואה את אמו בשיחה נרגשת עם השכנה/חברה ואינה מתייחסת אליו, וחמור מכך כשהילד רוצה לשאול משהו הוא יזכה לנזיפה: "האינך רואה שאני מדברת עם פלונית?"... דבר זה ודאי יגרום לו לתסכול, מרירות ועצבנות, ואז מגיעים המריבות עם האחים והתגובה הלא חכמה של האמא אשר רק מגבירה את הקצב... דבר שיכול היה להימנע באם הכניסה לבית היה ברגל ימין.

בזמן הזה עלינו להיות נינוחים: אין ויכוחים, אין דיונים קולניים, מנשנשים משהו, חיבוק, נשיקה, טפיחה על השכם

גם תחקור הילד מיד בבואו מהלימודים משאירה אצלו את ההרגשה שסדר יומו לא הסתיים והוא ברצף מתמשך מהת"ת לבית מבלי שיהיה לו מרווח נשימה רגשי שהוא כה זקוק לו. בהמשך היום הילד יעדכן את הוריו בנעשה בת"ת.

לסיכומו של דבר: כל ההשקעה שאנחנו משקיעים בילדנו היא ההשקעה הטובה ביותר, אך גם כשקשה להשקיע לפחות נשמור על רגיעה ואהבה בקימה ובחזור מהלימודים, כי בנפשנו הדבר.

הזמן השלישי שחשוב לתת בו תשומת לב הוא לפני השינה, ומקוצר המקום נאריך בו בעוד כמה שבועות בעז"ה.

הצטרפו כעת ותקבלו חיים טובים יותר
מתאים לכל בני המשפחה
מיוחד למצטרפים כעת:
מסלול 1: חודש ראשון ב-1₪ בלבד!
מסלול 2: 3 חודשים ראשונים ב-9.90₪ בלבד!
מנוי רגיל: 28₪ לחודש בלבד!
ניצוצות
הופיע! גליון חודש טבת
מוקד מנויים: 02-623-1218

שיחת חברים

מאת: מנחם מנדל קוריץ

מקלו של משה רבינו במלחמת העולם הראשונה

ז הייתה החלטה שסיכנה את חייהם. מצד אחד בקשו להציל חיים של יהודים שנמלטו מהמחנות, אך מצד שני הם ידעו כי אם חללה יתפסו על ידי הגרמנים הם עלולים למצוא את סופם באופן מיידי. אך הרב כהנמן לא ויתר, הוא ביקש שישמעו את מה שהתרחש עם מקלו של משה רבינו. לבסוף הוא הצליח.

שחמט עם מפקד גרמני

המעשה התרחש בשנות האימה של מלחמת העולם הראשונה. באותם ימים התגורר רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל בליטא, שם כיהן כרב בעיירה בשם וויץ'. בפרוץ מלחמת העולם הראשונה החזית שבה נלחמו הרוסים עם הגרמנים הייתה קרובה לוויץ', והגרמנים שלטו אז בשטח כולו.

הרב, שחשש ביותר מכניסתם של הרוסים, החליט ליצור קשר קרוב עם המפקד הגרמני שהיה אחראי על האזור, ובמסגרת הקשרים ההדוקים שנרקמו ביניהם אף שיחק הרב כהנמן בכל ערב שחמט עם אותו מפקד...

באחד הימים ביקש המפקד מהרב שישיג לו יזם שיכרות עצים מהיערות סביב כדי לשלוח אותם לגרמניה. הרב נענה לבקשתו, ובשעת סגירת העִסקה פנה המפקד הגרמני לאותו יזם ואמר לו בלי להתבלבל: "אנחנו חותמים עכשיו על העסקה, ואתה עומד להתעשר מהדבר הזה. אבל יש לי תנאי אחד: לעסקה הזו יש שלושה שותפים: אתה, אני, והרב שיושב כאן מולך", הצביע הגרמני על הרב כהנמן, שלאחר שנים רבות יקים אם ישיבת פוניבז' בארץ ישראל.

סמוך לוויץ' הקימו הגרמנים מחנה שבויים, שבו היו גם לא מעט יהודים תחת סכנת חיים מתמדת היות והגרמנים הרעיבו אותם. בכל ערב נהג הרב לפנות ליזם העצים כדי לקבל את הרווח היומי שלו, ועם הכסף שבידו נסע לשחד את המפקדים הבכירים במחנה השבויים כדי לשחרר את השבויים היהודיים, אותם שיכן אצל משפחות היהודים בוויץ'.

איננו יכולים עוד

תחילה שמחו משפחות היהודים לעזור במצווה כה גדולה, אולם ככל שעבר הזמן הם פחדו שהגרמנים יתפסו את השבויים בביתם, ואז הם ייענשו על כך קשות. במר נפשם פנו אל הרב כהנמן כדי שיפטור אותם מן הסכנה, אך הוא סירב להתיר להם לשלוח את השבויים לנפשם.

מיום ליום הסכנה גדלה והתגברה, ובאחד הימים הודיעו המשפחות כי מכאן ואילך הם לא יסכימו לקבל יותר יהודים מפחד נפשם. הרב כהנמן שמע את החלטתם אך פניו נותרו נחושות כשהיו.

הוא ביקש את הסכמתם לומר דבר, ואז נעמד והחל לדרוש: בטרם הביא הקב"ה על המצרים את עשרת המכות בכדי לגאול את עם ישראל ממצרים, ציוה הקב"ה על משה רבינו ללכת לפרעה ולהשליך את המטה שלו ארצה, וזה הפך לנחש, ולאחר מכן משה רבינו מצטווה לאחוז בזנב הנחש והוא הופך שוב למטה.

שכנע את כולם. הרב כהנמן

מדוע הקב"ה נתן למשה דווקא את הסימן הזה, מה יש בסוד הזה, של מקל שהופך לנחש, וחוזר להיות מקל? "אתם יודעים בשביל מה?" שאל הרב כהנמן, והשיב מיד: "הקב"ה רוצה ללמד את משה רבינו את מהותם של היהודים: יהודי יכול להיות נחש המכיש ומרעיל חלילה, ויכול להיות מקל שאפשר להיעזר בו ולהיסמך עליו. הקב"ה גילה למשה רבינו, שאם עם ישראל רוצה להינצל מהגלות שלו, מהצרות ומהשעבוד, הוא חייב להיות מקל, להפוך מנחש למקל".

נבחרתם להיות המקל

המשיך הרב כהנמן ואמר: "אם אתה משליך יהודי על הארץ, הוא חלילה הופך לנחש נושך, אך כאשר אתה מגביה אותו בידך ומקרבו, הרי הוא נהפך למטה בידך, מוכן לעזרתך. הקב"ה עכשיו הגביה אתכם שתהפכו למקלות, האם אתם רוצים להפוך לנחשים חלילה?".

תחנוניו של הרב כהנמן נפלו על אוזניים קשובות, ואכן יהודים רבים המשיכו להינצל כך עד סוף מלחמת העולם הראשונה, כשנפדו בכספו של הרב כהנמן ממחנות השבויים ועברו להתגורר בבתי יהודיים.

8L LANDAU
לנדאו - הבית שלכם באומן
הכי קרוב לציון! | ארוחות כיד המלך | סאונה ומקווה מפואר | מיטות קינג סייז
הכי קרוב - הכי מפנק
הזמינו עכשיו חדר במלון שמאחורי הציון!
050-4141-497
avraham201@gmail.com

דבר ראש הישיבה

הרמזים בעסקי העולם

הקב"ה... מזמין לו לכל אדם מחשבה דבור ומעשה, לפי היום ולפי האדם ולפי המקום. ומלביש לו בזאת המחשבה דבור ומעשה שמזמין לו רמזים, כדי לקרבו לעבודתו..." (ליקו"מ תורה נ"ד)

כ לאדם באשר הוא מקבל כל הזמן רמזים מהקב"ה בכדי שיתקרב אליו. מי שקיבל את הרמזים הכי גדולים בפרשה שלנו הוא פרעה. למרות שהיה כופר גדול, קיבל רמזים בעשרת המכות שמהם היה צריך להתעורר לתשובה ולהבין שהוא טועה, אבל הוא לא השכיל ודחה את הרמזים שה' שלח לו, וזו הייתה נפילתו.

הרבי ז"ל אומר שאדם צריך "להגדיל ראש" כמו שאומרים, ולראות את הרמזים שה' שולח לו. לפרעה שלחו רמזים גדולים עד שאפילו החרטומים אמרו לו "אצבע אלוקים היא", ואף על פי כן הוא לא הבין.

קדושה נמוכה

רביז"ל ממשיך: "וכן צריך להעמיק מחשבתו בזה...". כלומר שגם במלאכה ובעסקים שמזמין לו ה' יתברך בכל יום ינסה להעמיק ולהגדיל מחשבתו לראות את ה', והעבודה הזו היא חשובה מאד.

אך חשוב מאוד לזכור את היסוד שרבינו ז"ל אומר, שכל הרמזים שאדם מגדיל מחשבתו בענייני העולם הזה הם רק בבחינת רגלין, ויש עבודה שהיא למעלה מזה והיא העיקר.

למחשבה יש כח גדול, ואם נשתמש בכח הזה רק בכדי להבין את הרמזים שה' שולח לנו, אנחנו עדיין נְמָצֵא במדרגת רגלין. בתורה הנ"ל רבינו הק' מסביר שזו לא הדרך שבה הלכו הצדיקים מימות עולם, וכמו שכתב שם: "ואפילו מי שיודע ומבין בזה, היינו שזוכה להבין הרמזים שמרמז לו ה' יתברך בכל דבר, ואם כן יצרה לעסוק רק בזה, היינו שיעסוק רק בעסקי העולם הזה מאחר שהוא מבין הרמזים שהשם יתברך מרמז בהם. אך באמת אינו כן, כי צריך האדם שיהיה לו הסתפקות, להסתפק מזה העולם רק במה שצריך לו בהכרחיות מזה העולם. וזה מחמת שני טעמים: א. מחמת שזאת הקדושה המלובשת בעסקי העולם הזה, הוא בחינת רגלין, והיא קדושה נמוכה... והקליפות מסבבין אותה תמיד, ורוצין לינק מהם, על כן הוא מקום מסוכן, בכן צריך להסתפק רק בהכרחיות. ב. מחמת שיש עבודה גבוהה מזו, שהוא קדושה גבוהה ממנה, וצריך לעבוד את השם יתברך באותן העבודות והקדושות הגבוהות מזה".

לומדים מכך שאם הולכים עם העצה הזו בלא צמצום ומידה זו טעות, ויש אנשים שכבר עשו מכך דרך חיים שלמה, שע"י כך הוא פועל בעסקי ממון, ופועל שיהיה לו שלום בית וכו', ולכאורה מה כאן לא בסדר? סוף סוף אלו רמזים שה' יתברך שולח לו, וכי יש בזה רע? אלא אפילו שזה אמת, אומר רבינו שזו לא הדרך, כי האדם צריך שיהיה לו הסתפקות, להסתפק רק במה שהכרחי לו לקחת מהעולם הזה, כי הוא מקום מסוכן.

העבודה של הצדיקים

בפרשיות הקודמות סופר על יעקב אבינו, ורואים שגם הוא הבין את הרמזים שיש בעסקי החול, וידע איך לעשות בדיוק את הקנים כדי שהצאן יהיו מנומרים באופן מסוים, וזה היה בחינת הנחת תפילין שלו (כי היה בזה את סוד התפילין), אבל צריכים לדעת שהעבודה הזאת של הבנת הרמזים שהייתה אצל האבות היא רק מחמת שהיו קודם מתן תורה, אבל היום לאחר מתן תורה זו לא הדרך העיקרית, כי האבות יכלו להעלות את עבודות החול ולעשות מהם לדוגמא תפילין, האבות הק' העלו את פיצול המקלות לקדושת תפילין, אבל עבורנו כותב רבינו בתורה הנ"ל שזו לא הדרך, והיום אסור להרבות ברמזים על עסקי העולם הזה "אפילו מי שיודע ומבין הרמזים...", כיוון שזהו מקום מסוכן, וגם מכיון שעיקר הקדושה והעבודה שגבוהה מעסקי החול היא קדושת התורה והמצוות, ורבינו רצה שנזכה לעבוד עבודות יותר גבוהות של תורה ותפילה, ולא להישאר בבחינת רגלין.

אומר רבינו שזו לא הדרך, כי האדם צריך שיהיה לו הסתפקות, להסתפק רק במה שהכרחי לו לקחת מהעולם הזה, כי הוא מקום מסוכן

וכל זאת למרות שהעבודה של בחינת הרגלין היא דבר אמיתי, וה' נמצא גם במקומות המטונפים והרחוקים מהקדושה, וכמ"ש חז"ל (ירושלמי תענית פ"א ה"א) "אם יאמרו לך אדם היכן אלוקיך תאמר לו בכרך גדול שבאדום...", כי ה' נמצא בעסקי החול במשא ומתן אפילו ברומי, אבל למעשה על ידי התורה והתפילה מצליחים יותר להתקדש, וכמו שהרבי הק' אומר, שיש עבודה קדושה וגבוהה שהיא עבודת התורה והתפילה, יש שבעים פנים של תורה, ויש סיפורי מעשיות משנים קדמוניות שזה למעלה משבעים פנים של תורה, ורבינו אומר שלהבין את הרמזים באמת יכול רק מי שעוסק בתורה ותפילה.

שביל חדש
נפתח אל הלב
ספרו החדש של הרה"ח שמואל שטרן שליט"א
להזמנות:
02-6289761
052-7679638
מכון נחלי נצח

להערות והארות: 10203040msh@gmail.com › לתרומות: 054-8475902 › ת.ד. 5779 ירושלים

עצה בלב איש

מאת: משה ויסמן

זה לא כזה פשוט

אני כמעט מתפוצץ מכך שאני שוכח כל פעם מחדש. כמה פעמים צריך להזכיר לבנאדם כדי שיזכור, והוא עדיין לא זוכר. מה עושים?

עוד פעם נכשלתי בכעס. אלף פעמים הזכרתי לעצמי שאני אורח לרגע כאן בעולם, שחבל לבזבז את השעות המעטות שיש לי בעולם כדי לכעוס על מישהו או על משהו, הם לא שווים את זה. שיננתי הרבה את המשנה "דע מאין באת ולאן אתה הולך", כמעט חפרתי לעצמי קבר פעם ב"פעלד"...

הייתי בטוח שסוף סוף זה יתחיל להשפיע קצת, שארגיש את הארעיות של העולם הזה, שלא אתבייש שוב כשאקרא את המילים המלגלגות של הזוהר הקדוש (פרשת נשא דף קכו ע"א): "תָּא חֲזֵי, בַּר נָשׁ אָזִיל בְּהַאי עָלְמָא, וְהוּא חָשִׁיב דְּדִילֵיהּ הוּא תָּדִיר וְיִשְׁתְּאַר בְּגַוֵּיהּ לְדָרֵי דָּרִין" [=בא וראה, אדם הולך בזה העולם והוא חושב שהוא שלו (!) ויישאר בו לדורי דורות]...

אבל כל פעם אני שוכח. כשאני עובר ליד ביתן הפיס ורואה את המודעות על האדם שירד לקנות שקית חלב וחזר עם מליונים, עדיין אני מקנא קצת בסתר ליבי, שוכח שמשנה אחת שלי שווה יותר מכל המליונים שלו.

עד שהגעתי למסקנה מדעית שיש לי בעיה בזיכרון. אם אני חוזר על דבר כל כך הרבה פעמים, יותר מעשרים פעם על משנה אחת, ועדיין זה לא נכנס לי לעצמות - ודאי יש לי בעיה כרונית בתאי המוח האפורים- קוונטודיילים או משהו כזה.

וככל עורך מחקר מכובד רציתי למצוא את אחוז השכיחות באוכלוסייה, והאם זה מגיע מקרינה של ג'י חמש או מצבעי מאכל תעשייתיים, והגעתי למסקנה שבזמן שעוד לא חלמו על טלפון קווי התסמונת הזו היתה קיימת.

מה היית אומר על אדם שיושב על כסאו, רואה איך משה ואהרן הופכים מטה לנחש, והוא לועג, לוקח תינוקות מבית הספר לכישוף והם עושים כך. יפה, אבל אז פתאום מטה אהרן חוזר להיות מטה והוא בולע את כל המטות האחרים. החרטומים עומדים נדהמים, הם לא מסוגלים לסגור את הפה הפעור, ופרעה מתחיל לפחד שמא יאמר לנחש לבלוע אותו עם כסאו כפי שאומרים חז"ל, אבל - הוא לא נכנע! הוא ממשיך בשלו!

מגיעה מכת דם, החרטומים "מצליחים" להוסיף עוד דם למצרים האדומה אך אין להם תרופה נגד המחלה המוזרה, אך פרעה בשלו. אפילו במכת צפרדע, כשסוף סוף פרעה משפיל את הגאוה ומבקש ממשה שישלח מכאן את הצפרדעים, והם אכן יוצאים ביום המדויק שביקש, עדיין פרעה מקשה את ליבו.

כשאני עובר ליד ביתן הפיס ורואה את המודעות על האדם שירד לקנות שקית חלב וחזר עם מליונים, עדיין אני מקנא קצת

לא אלאה אתכם בסיפור הפרשה שלנו, אבל אתם יכולים לראות מה זה בנאדם, שאפילו שהוא רואה את השמים נופלים עליו, הכל מתהפך לו מול העיניים, הארץ הנהדרת שלו הופכת לעיי חרבות, וגם אחרי שרץ בפיג'מה ומשלח אותם - הוא אוסף את שרידי עמו וסוסיו ויוצא למרדף נואש אחר העם היוצא ברמה, הוא רואה את הים נקרע לפני העבדים- לשעבר והם עוברים בתוכו ביבשה, אבל - יש לו בחירה! הוא בוחר שלא להאמין!

זהו אחד הפלאים הגדולים ביותר שיודעת האנושות. העיניים רואות אלקים - אבל הלב מתעקש לבחור ההיפך.

אז הנה תוצאות המחקר: מדובר בטבע כלל אנושי שהבורא טבע בבני האנוש, כמו שכתוב בקהלת (ג, יא) "וגם את העולם נתן בלבם", ורש"י מביא מחז"ל שכתוב "העלֹם" בלא וי"ו כי ה' נתן הָעֶלֶם בתוכנו.

וזה לא כזה פשוט. זה לא זבנג וגמרנו. זה טבע שה' נתן בנו, ורק - אבל רק - מי שיתעקש מאוד, רק הוא יצליח.

(עפ"י ליקוטי־הלכות ברכות־השחר ה אות עד, עו)

לצעירי הצאן

רמזים או לימוד?

שֶׁמָּא יִהְיֶה אָדָם שֶׁאוֹמֵר שֶׁהוּא מֵבִין אֶת הָרְמָזִים שֶׁה' שׁוֹלֵחַ בְּעִסְקֵי הָעוֹלָם"?
וְיִרְצֶה לַעֲסֹק רַק בָּזֶה, הָיֵינוּ שֶׁיַּעֲסֹק רַק בְּעִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה מֵאַחַר שֶׁהוּא מֵבִין הָרְמָזִים הַמְּרֻמָּזִים בָּהֶם.
אַךְ בֶּאֱמֶת אֵינוֹ כֵן, וְזֶה מַחֲמַת שְׁנֵי טְעָמִים...

מתוך מאמר ראש הישיבה

ציור: יחיאל בלאיש - yehielb.iyour@gmail.com

סיפור השבוע

הגעלת כלים ועירובי תבשילין

8 שנים לפטירת רבי יעקב בלוי בעל "פתחי חושן", שב"ק ג' שבט תשפ"א - תשע"ג

הסיפור יפה ומחזק, אבל אולי ככה הטבע שלו. כך הוא נולד.

ובדיוק בגלל זה הוספתי עוד אנקדוטה, כך שלאחר שתקראו את הסיפור תראו גם את העובדה הנוספת, תבינו שהוא לא פעל לפי טבעים אלא לפי "מה רצון השם עכשיו".

...

"דווקא הולך טוב" מהרהר יואב לעצמו תוך שהוא טופח בגאווה על חגורתו התפוחה, שם מונחים המצלצלין, פדיון היום. "היום הראשון שאני עומד פה, וכבר הפדיון עומד על שלוש מאות שקלים טבין ותקילין! עוד כמה ימים ואוכל לממש הרבה חלומות נשכחים"...

יואב ממהר לעורר את עצמו מחלומותיו. הנה מתקרב עוד חרדי שחור אחד להגעיל כלים בסיר הענק שהשיג. עוד כמה שקלים שהולכים לעבור לקופתו.

אבל החרדי היה כנראה מדיי שחור. הוא נבר בזקנו בידענות, הביט כאן ושם ואמר ליואב: "תעשה שזה יבעבע, יעלה בועות. תגביר את האש!".

הופ. רגע. יואב לא אוהב שמחלקים לו פקודות, ובטח לא מחרדי שלפני רגע לא הכיר אותו. "מה לא טוב ככה?" שאל ברוגז.

החרדי פקח עיניים: "אינך יודע הלכות הגעלה? כדי להגעיל כלים צריך שהמים ירתחו ברמה שיעלו בועות, וכאן זה לא מספיק רותח!".

יואב משך בכתפיו, והיהודי עשה גם הוא את אותה התנועה והלך לדרכו.

יואב הפסיד לקוח, אבל בגלל זה הוא לא הולך לסגור את הבאסטה. נכון, בתחילה זרם הגז המזין את האש היה חזק ועם רדת כמות הגז ירדה גם בעֵרת הלהבה, אבל הלקוח הזה לא יאמר לו מה לעשות.

אבל בדקות הבאות יואב המשיך לספוג הערות ותמיהות מעוד כמה עוברי אורח, ואף עקרת בית אחת שירדה להטביל את כליה עלתה בידיים מלאות תוך שהיא מסננת משפטים נרגזים על נערים שאינם יודעים הלכות בסיסיות.

התורה לא תהיה מוחלפת, והחרדים העקשנים לא מוכנים להגעיל כלים אם המים אינם במצב הרתיחה הנדרש.

הוא ניגש לטלפון ציבורי באזור, ומנסה להשיג את אחיו, שיבא הנה עם בלון גז חדש או שייתן עצה טובה איך הוא מגביר את האש. אבל האח היה תקוע עמוק בתוך כריתו וכסתו. בקול מונמנם ניסה האח להסביר ליואב, אך יואב לא הבין כלום: "תאמר לי כבר מה אני עושה, איך עושים שיהיה בועות במים?".

"בועות אתה רוצה?" השיב אחיו המנומנם, "שים סבון ויהיו לך בועות, ויותר אל תעיר אותי על כאלה שטויות"...

יואב טרק את שפורפרת הטלפון אל כנה ברוגז, אך מרגע לרגע רעיונו של אחיו מוצא חן בעיניו יותר ויותר. הוא פונה למכולת השכונתית, מוציא מעט כסף מהחגורה וקונה בקבוק "אמה", סבון נוזלי של אז, ובצעדים מאוששים פונה לעבר פינת ההגעלה שלו. בלי לחשוב פעמים הוא שופך כמות הגונה אל היורה הענקית העומדת על האש, מערבב מעט ויושב בצד.

הנה מגיע אחד. הוא מתקרב, בודק בחשד את היורה, מרחרח מעט, ויואב לא נותן לו הרבה לחשוב: "הנה, אני מגביר מעט את האש כדי שזה יבעבע", ואכן, עם הגדלת הלהבה במעט המים החלו לנוע קצת ביורה והקצף התגבר. יואב לקח את הסיר, הטבילו בידו העטויה כפפה עבה, ונתן לאיש הנחה מיוחדת עקב היותו הלקוח הראשון לאחר הסבון...

רק רצון השם. הרב בלוי

זרם המגעילים לא פסק מלבוא, וגם אם אחד או שנים עיקמו את האף למראה ה"רתיחה" המוזרה שביורה יואב מיהר לגעור בו: "אתה לא רואה את הבעבוע פה? זה לא סתם, כזה רותח לא תמצא בשום מקום!"...

אבל יואב לא לקח בחשבון דבר אחד. אחד העוברים, שניחן בחוש ריח טוב ובשכל טוב לא פחות מכך, קלט את הטריק. אומץ לעשות מעשים לא היה לו, אך הוא טיפס במדרגות ביתו של רבי יעקב בלוי שגר בסמוך, וסיפר לו על המתרחש.

בשמוע רבי יעקב מיהר לרדת אל יואב, ובלא היסוסים מרובים תפס בידית היורה והפך אותה על הרצפה. "שלא תהין לבוא שוב לשכונה שלנו!" גער נמרצות ביהודי שהכשיל את הרבים.

...

תקיפות כזו היא מחויבת המציאות למי שעמד שנים רבות בראש ועד הכשרות של העדה החרדית, אבל היא הייתה מפאת שחישב בדעתו שכך הוא רצון השם. הוא לא היה רגזן מטבעו אלא רך כקנה, כפי שר' זלמן לייב למד על בשרו.

ר' זלמן לייב עמל רבות בהלכות עירובי תבשילין, עד שהוציא תחת ידיו ספר שלם על הנושא, מראשוני הפוסקים ועד להלכה למעשה.

ר' זלמן לייב הגיע לבקש הסכמה מרבי יעקב בלוי, שמצידו מאד התפעל ממלאכת המחשבת. בסיום העיון בגליונות הספר אמר רבי יעקב: "אינני נוהג לתת הסכמות, אבל הנה תחת ידי ישנם חידושים על הלכות עירובי תבשילין, אתן לך אותם כמתנה חילוף ההסכמה שלא אתן, וניתנת לך הרשות להדפיסם בספרך, אך זאת בתנאי אחד: בספר לא יוזכר מילה על כך שיש בו חידושים שאינם שלך אלא שלי".

כעת, כל מילה מיותרת.

(מקור: המבשר תורני פר' בא תשע"ד)

החיים בהלכה

בהכוונת הרה"ג ר' בצלאל נהרי שליט"א, דומ"צ קהילת 'זכרון יעקב' - אלעד

שאלה:

לפני חצי שנה ראיתי חבר שלא מציית לתקנות החירום ו"איחלתי" לו בקול "השם יעזור שתחלה בקורונה!", ומאז ליבי נוקפי שזה ממש נוגד את מצוות אהבת ישראל...

תשובה: **לא נתייחס כרגע למצוות אהבת ישראל, אך מה שברור שכיון ש"בירכת" אותו בדבר לא טוב עברת על לאו דאורייתא של קללת יהודי.**

הרחב דבר: נאמר בתורה (ויקרא יט יד) "לא תקלל חרש", ונפסק ב"שולחן ערוך" (חו"מ סי' כו ס"א) שלאו דוקא חרש, אלא שאפילו חרש שלא שומע את קללתו אסור לקלל, וכל שכן אדם בריא ששומע את הקללה (ערוה"ש שם ס"א ע"פ רמב"ם הל' סנהדרין פכ"ו ה"א).

ואם מקלל בשם השם, כגון שאומר "ה' יקלל אותך", חייב גם מלקות על זה, אך אם לא "משתף" את הקב"ה בנושא אינו חייב מלקות (שו"ע שם), אך עדיין עובר באיסור דאורייתא (ש"ך שם בשם הב"ח). וכן הדין אם אומר "השם לא יברך אותו" וכדומה (שו"ע שם).

וזה אחד מאיסורי הלאוים שבתורה שהרבה אנשים ממש לא יודעים אותו, וכמו שכתב ה"תומים" (שם סק"ב, והועתק בנתיה"מ שם ובקיצור שו"ע סי' ו ס"ג) שמצאי שאנשים אומרים "השם יעניש אותו", "השם יכה אותו" [או "השם יעזור שיסבול קצת ואז ירגיש אותי", וכדומה], ועוברים בפליטת פה על לאו דאורייתא המחייב מלקות, רחמנא ליצלן (וכ"ה בתשוה"נ ח"ג סי' שנג, עי"ש).

ניצוץ לשבת

מתוך גליון 'ניצוצות', מגזין הלב לכל המשפחה

רק נושך או גם מדליק

מספר על המגיד מדובנא שדרש פעם באיזו עיירה. לאחר השיעור נגש אליו יהודי אחד ואמר לו שהוא הגיע לשיעור בשביל להתחזק, אבל לא כל כך הצליח להתחזק מהדבורים שלו.

השיב לו המגיד כדרכו הנפלאה לבאר כל דבר על ידי משל: מעשה בכפרי אחד שביקר בעיר וראה את הנפח שמוציא אש ממפוח. הכפרי התפעל מאד מהמכשיר המיוחד שמייצר אש, שהרי בכפר הם נוהגים לשפשף אבנים זה בזה, והרבה זמן חולף עד שמצליחים להוציא ניצוץ קטן. בקש הכפרי מהנפח שימכור לו את המפוח, והנפח הסכים.

הוא גם מביא לנו את הגחלת. גחלים בוערות

בא הכפרי הביתה עם המפוח ואסף את בני משפחתו בהתרגשות, להראות להם את המכשיר המיוחד שיכול להוציא אש. עמד הכפרי ונפח בכל כחו במפוח, אבל לא יצא אף לא ניצוץ קטן של אש!

חזר הכפרי לעיר וניגש בכעס אל הנפח שמכר לו מפוח לא טוב. כאשר חקר אותו הנפח על צורת השימוש שלו במפוח, הבין שהכפרי השתמש במפוח ללא שום גחלת. אמר לו הנפח: תבין, מפוח אינו מיצר אש, המפוח מצליח להוציא אש רק כאשר אתה מביא מעצמך את הגחלת...

פנה המגיד לאותו אדם ואמר לו: אני בסך הכל כמו מפוח: אם אתה מביא גחלת מעצמך, אז אני בדבורים שלי ובמשלים שלי מנפח ומלהיב את הגחלת עד שיוצאת אש, אך אם אתה סומך רק עלי, אז דע לך שאיני יכול לייצר אש בלבך...

כאשר ספרו מעשה זה לרבי נתן, הגיב: אבל לנו יש את רבינו הקדוש, שגם מנשב רוח במפוח ויחד עם זאת הוא גם מביא לנו את הגחלת. כי באמת לכל יהודי יש גחלת שבוערת בו, אלא שהיא קצת רדומה, והצדיק לא רק מחזק ומעורר, אלא הוא מעורר את האדם להרגיש ולדעת מהגחלת שבוערת אצלו בפנים בעומק לבו.

לכל אחד יש נשמה פנימית שבוערת לה', אלא שהנשמה הזו נמצאת בתוך כלוב של גוף כבד שמצמצם את הנשמה ולא נותן ללכת למרחקים. לכל אדם יש יכולות אדירות ביותר שהוא כלל אינו מודע להן מחמת הגוף הכבד, ורבינו בכוחו הגדול מעורר אותנו שנדע את היכולות הגדולות שלנו.

(ר' יצחק ווייצהנדלר, מגזין "ניצוצות" אדר תש"פ)

פתגם השבוע

הנהגה טובה:

לחלק לילדים פרסים או ממתקים כשמתפללים יפה

מתוך הספר 'פיקדון משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שטרן שליט"א

נס"ז נר"ה
סטודיו
טאַטע
סטודיו ליצירה יהודית
| עיצוב גרפי | צילום ילדים וחשיפחות | מתנות ומזכרות |
tate.odel@gmail.com | 054.844.1858

להצלחת ולרפואת
הרב אליעזר בן עמיא שליט"א
טל משה בן בת שבע ואדל
בת דבורה ציפורה רחמים לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

להצלחת משפחת שילר | להצלחת משפחת שרון | להצלחת משפחת אוקן